

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ В ІНТЕРЕСАХ КЕРІВНИЦТВА

Внутрішній аудит проводиться в інтересах керівництва підприємства. Під внутрішнім аудитом вони розуміють незалежну діяльність в організації з перевірки та оцінки її роботи в інтересах керівництва. Мета внутрішнього аудиту - допомогти працівникам підприємства ефективно виконувати свої функції. Внутрішній аудит проводять аудитори, які безпосередньо працюють в цій організації. Як характерну особливість їх позиції доцільно виділити думку про те, що в невеликих організаціях, де може і не бути штатних аудиторів, проведення внутрішнього аудиту можна доручити ревізійній комісії підприємства чи аудиторській фірмі на договірній основі.

П.І. Камишанов представляє внутрішній аудит як невід'ємний і важливий елемент контролю в процесі менеджменту. На його думку, потреба в ньому виникає у великих організаціях у зв'язку з тим що вища ланка керівництва не займається повсякденним контролем діяльності управлінських структур. Внутрішній аудит – це поточний контроль за здійсненням економічної політики і якістю управління підприємством, він необхідний для попередження втрати ресурсів локалізації недоліків, своєчасного попередження фінансових труднощів.

Більш повно трактуються поняття і функції внутрішнього аудиту посібником з комп'ютеризації аудиту. По суті в ньому ототожнюються поняття і завдання внутрішнього аудиту і контролінгу, зазначаються, що для тривалої успішної діяльності підприємства життєво важливою умовою є здатність керівництва аналізувати успіх і цілеспрямованими діями забезпечувати його розвиток. Для цього необхідна система зворотного зв'язку, мета якої - забезпечувати керівництво усіма даними, необхідними для прийняття рішень. Сума усіх прийомів у цій галузі складає інструментарій концепції внутрішньої аудиторської перевірки чи контролінгу, який дає змогу завчасно передбачати можливі в майбутньому труднощі в діяльності підприємства. Внутрішній аудит (контролінг) здійснюється, на відміну від зовнішнього, працівниками підприємства і призначений для внутрішнього контролю фінансового стану, джерел витрат, діагностування системи управління, виявлення резервів і забезпечення адміністрації рекомендаціями з підвищення ефективності економіки підприємства. Служба внутрішнього аудиту аналізує звітність підприємства, визначає напрями майбутнього розвитку і сприяє прийняттю рішень керівництвом. У межах окремого підприємства контролінг синтезує в єдине ціле планування, облік, маркетинг, конструювання виробів. Усе це інтегрується для досягнення основної мети, визначеної керівництвом підприємства,

Незалежність же думки аудитора, як того вимагає визначення, слід розуміти як незалежність від служб, що перевіряються, але не від керівництва. Внутрішній аудит (контролінг) покликаний відіграти значну роль у досягненні цілей, які ставить перед собою керівництво підприємства. При цьому завданнями внутрішнього аудиту визначені:

- аналіз ефективності і надійності застосованих на підприємстві форм і методів обліку;
- оцінка правильності первинної реєстрації господарських фактів і їх відображення на бухгалтерських рахунках;
- формування звітної документації;
- контроль за станом розрахунків підприємства з постачальниками, покупцями, фінансовими органами і банками, страховими компаніями тощо;
- аналіз і діагностика фінансового стану підприємства;
- видача рекомендацій для прийняття рішень з покращення системи управління підприємством.

В зазначеній роботі підкреслюється, що незважаючи на здавалося б ідентичність завдань зовнішнього і внутрішнього аудиту і схожість (подібність) за формою, вони відрізняються глибиною дослідження і спрямованістю. Зовнішній аудит відносно поверховий, оскільки базується в основному на звітності, що підлягає публікації. Внутрішній аудит враховує специфіку підприємства і форми звітності (документи), що не публікуються, і відомості, які мало цікавлять зовнішнього аудитора:

- прогноз прибутків;
- прогноз продажу;
- план невідкладних заходів, які мають бути здійснені в короткі строки;
- програму введення в дію нових основних засобів;
- дані аналізу кошторисів і витрат;

– відомості про вплив соціальних, економічних і політичних тенденцій в суспільстві на виробничо-господарську діяльність підприємства;

– матеріали зіставлення аналітичних даних і виявлення помилок у звітності. Але з точкою зору авторів, щодо поверховості зовнішнього аудиту не можна погодитись, оскільки для підтвердження достовірності зовнішньої фінансової звітності аудитор повинен простежити відображення даних у первинних документах.

Зовнішній аудит здійснюється періодично (один-два рази на рік), внутрішній аудит проводиться частіше, що суттєво підвищує ефективність діяльності структурних підрозділів підприємства.

Аналізуючи наведені вище точки зору, слід виділити, що спільним для них є те, що внутрішній аудит на підприємстві здійснюється в інтересах керівництва підприємства. Але в цьому випадку незахищеними лишаються інтереси власників підприємства (засновників, акціонерів, власників), особливо тих, для яких відповідно до чинного законодавства проведення щорічного зовнішнього аудиту не є обов'язковим.

Список використаних джерел

1. Андрієнко, Т. Державний аудит на сторожі коштів громади [Текст]. Фінансовий контроль. 2018. № 11. С. 24-28.
2. Аудитор - професія майбутнього [Текст] // Територія успіху. 2020. № 1. С. 1.
3. Бариніна, М. В. Функція внутрішнього аудиту в органах державного та комунального секторів економіки: оцінка прогресу реформ [Текст]. Фінанси України. 2018. № 12. С. 85-106.